

Historische Drukkerij Turnhout

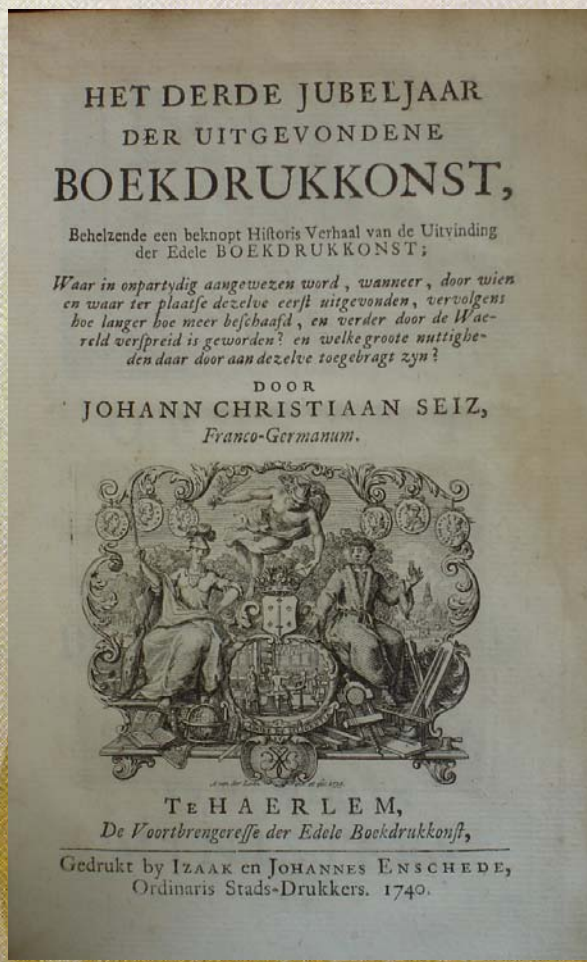
Een terugblik naar de negentiende eeuw...

Meér dan zomaar een museum...

Nieuwsbrief nr. 7, juli 2006

De maand juli kent al zijn tweede hittegolf, wat betekent dat de activiteiten op een sterk verlaagd pitje staan. Een mens sleept zich moeizaam verder en tracht het hoofd koel te houden. De minste beweging staat garant voor het nodige zweet. Toch betekent dit niet dat er vakantie te nemen valt, daarvoor is er geen tijd, ondanks de vakantieperiode. Zoals je zal lezen in deze nieuwsbrief zijn er nog vele projecten lopende, sommigen liggen dan weer voor enkele maanden stil.

De restauratie van het inkttafeltje vordert gestaag, de Marinoni cilinderpers begint weer zijn complete uitzicht van zijn glorieperiode te krijgen, en de Alauzet cilinderpers zal tegen volgende maand vermoedelijk ook volledig drukklaar zijn. Verder is de zoektocht naar Turnhouts drukwerk en grafische boeken niet voor niets geweest: de collectie is aangevuld met enkele pronkstukken. Prettige vakantie nog!

Kostbaar werkje dat afgelopen maand aan de bibliotheek kon worden toegevoegd.

Oproep !

De restauratie van de Marinoni cilinderpers nadert zijn einde. De voorbereidingen voor het drukken van het eerste werkje zijn volop aan de gang. De tekst hiervoor is gezet en dient nu nog verwerkt te worden. Stilaan rijst een nieuw probleem. Gezien de grootte van de pers moet het opvulwit ook aangepast zijn. De Historische Drukkerij heeft slechts holwit (of formaatwit) tot een grootte van 12 op 48 cicero, en dan nog in zeer beperkte hoeveelheden. Daarom dus deze oproep aan iedereen die opvulwit in zijn bezit heeft en dit niet gebruikt.

Verder zijn we nog dringend op zoek naar Monotype-lood voor een volgend project. Heb jij dit in je bezit? Wij hebben 200 kg nodig. Neem contact op en we maken graag een afspraak!

<mailto:info@historischedrukkerij.be>

Dit weekend is het weer OPEN DEUR !

Zaterdag 22 juli van 10.00 tot 17.00 uur

Zondag 23 juli van 13.00 tot 17.00 uur

Meer informatie op de website :

<http://www.historischedrukkerij.be/>

Blikvanger !

Weerom heeft de Historische Drukkerij een mooie aanwinst! Sinds Corbeels zich nu meer dan tweehonderd jaar geleden als eerste drukker in Turnhout vestigde zijn vele miljoenen kerkboeken van hieruit over de wereld verspreid. Brepols begon reeds vroeg met het drukken van religieuze werken, iets wat later bijna het belangrijkste drukwerk zou worden in deze grafische stad. In 1834 volgden Glénisson & Van Genechten, Splichal in 1856 en Proost vanaf 1913. Kerkboeken vond men in alle soorten en afwerkingen.

Van zeer sobere tot rijkelijk met bladgoud versierde boeken verlieten de fabrieken. De versiering op de banden werd geplaatst door middel van (rol-) filetten en stempels die verwarmd werden. In latere periode werd dit voornamelijk overgenomen door de 'goudpers'. Hiermee konden aan de hand van koperen clichés de meest verfijnde tekeningen overgebracht worden op het boek. Het bladgoud werd vervangen door goud- en kleurfolies, en dit bracht weer nieuwe mogelijkheden met zich mee.

De Historische Drukkerij wist de hand te leggen op een collectie koperen clichés, afkomstig van Proost (periode 1913 – 1970) en Splichal (periode 1940 – 1980). Meer dan duizend clichés zijn op deze manier bewaard voor de toekomst en blijven getuige van het enorme aanbod religieus werk dat Turnhout verlaten heeft. Een inventarisatie hiervan dringt zich op.

Aanwinsten...

Zowel de collectie van het Turnhouts drukwerk als de grafische bibliotheek hebben er sinds deze maand enkele pronkstukken bij. Een zestigtal nieuwe 'mannekenbladen', waaronder de meeste van Beersmans-Pleek, maar ook eentje met onderschrift 'Uyt de fabriek van Glénisson & Van Genechten te Turnhout' kwamen bij in de collectie. Verder een veertig pagina's tellend volksboekje, met als titel 'Nieuw dobbel cabinet ofte historische geloofs-onderwyzing', gedrukt bij P.J. Brepols rond 1810, versierd met vele kleine houtsneden. Een eerste opzoeking leert ons dat geen ander exemplaar bekend zou zijn.

Een mooie aanwinst voor de grafische bibliotheek is een boek getiteld 'Het derde jubeljaar der uitgevondene boekdrukkonst door Laurens Jansz. Koster', geschreven door Seiz en uitgegeven in Haarlem door Izaak en Johannes Enschede in 1740 (zie pag. 1). In dit kostbaar boek ontbrak helaas één kopergravure, deze van de Grote Markt te Haarlem. Wat doet een mens zoal op de (voorlopig?) warmste dag van het jaar? Precies, een ritje maken naar een gespecialiseerd antiquariaat in Haarlem. De vraag stellen naar deze gravure leverde direct resultaat op. Een map werd bovengehaald en de originele gravure uit dit boek kwam tevoorschijn. Geen zachte prijs, maar de moeite om het boek hiermee terug compleet te maken. De gravure, enkele Turnhoutse mannekenbladen en een parkeerboete (te lang blijven babbelen, maar hiermee houdt geen mens rekening) werden netjes opgeborgen en de terugreis in een oververhitte auto kon worden aangevat.